Stand van Stad[1]

Wij schetsen hier een beeld van de 'stand van de stad' - in het bijzonder i.r.t. de leef- en weerbaarheid in buurten en wijken - met daarbij de belangrijkste dan wel meest opvallende resultaten. De inhoud stoelt goeddeels op informatie afkomstig uit de resultaten van de Wijkenquête 2014 en de Wijkkompassen 2015.

De Wijkenquête 2014 geeft veel informatie over de staat van de Stad of beter gezegd de 'mindset' van de Stad en de verschillen die er in de stad bestaan tussen de verschillende buurten en wijken. Ruim 7.000 Stadjers zijn op tal van onderwerpen bevraagd met het accent op hun oordeel over de leefbaarheid en veiligheid. Dit doen we om de twee jaar en levert een schat aan informatie op. Voor de laatste enquête is het aantal geënquêteerden verhoogd met 1.000 geënquêteerden; om hiermee voor 28 wijken in de stad significante uitspraken te kunnen doen.

In combinatie met objectieve gegevens die op buurt- en wijkniveau beschikbaar zijn, zijn er voor 43 buurten en wijken wijkkompassen gemaakt. Met behulp van het wijkkompas kan in één oogopslag een samenhangend beeld worden gegeven van de feitelijke en door bewoners beleefde staat van de fysieke en sociale leefomgeving in buurten en wijken én de 'sociaaleconomische status' van diens bewoners. Hier navolgend staan twee wijkkompassen ter illustratie weergegeven, respectievelijk De Wijert en Tuinwijk. Het betreft hier twee gebieden die voorheen als typische NLA-aandachtwijken bekend stonden, maar waar door een gerichte aanpak in de afgelopen jaren duidelijk zichtbare resultaten zijn behaald.

[1] Door kerngroep 'Basismonitor'. N.a.v. de resultaten uit de Wijkenquête 2014 (de vml. monitor Leefbaarheid en Veiligheid) en de Wijkkompassen 2015.

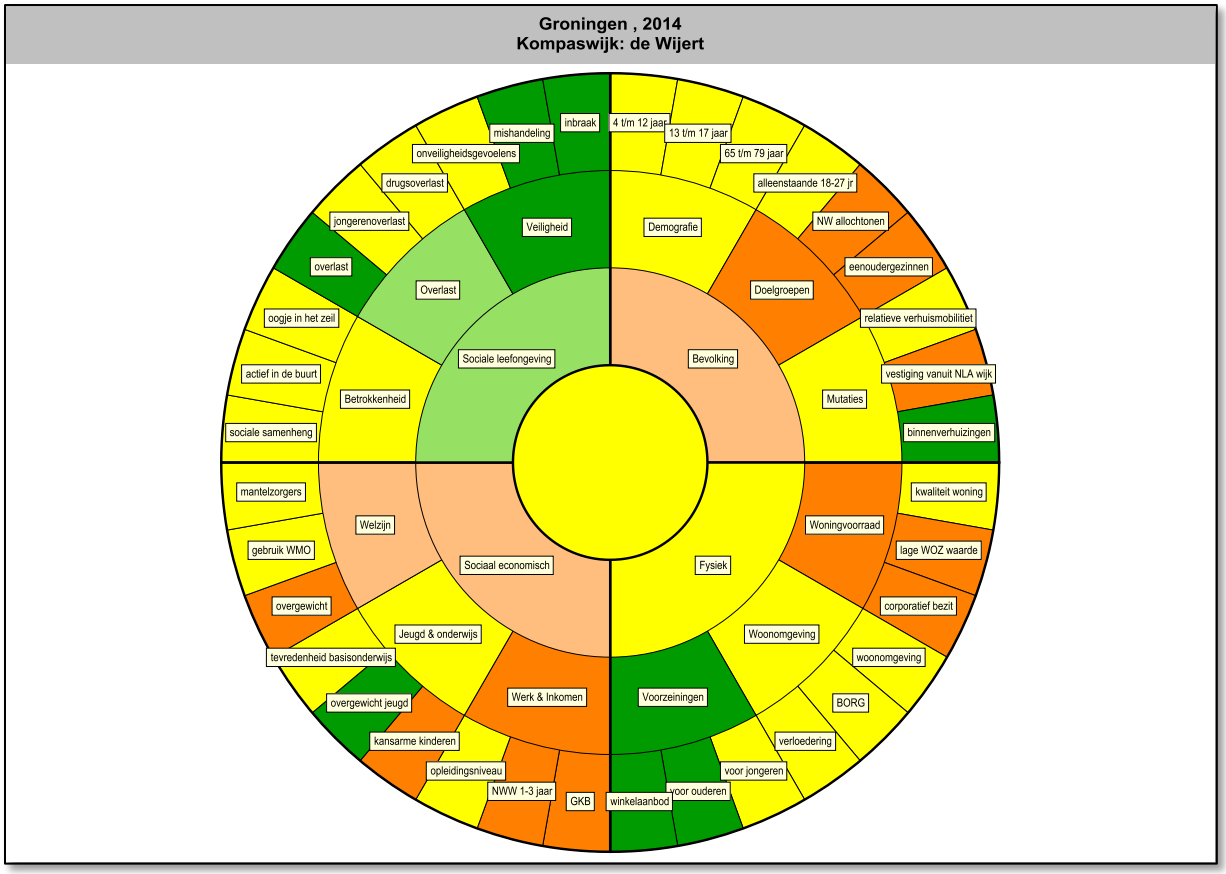

Wijkkompas 'De Wijert - stand t.o.v. Stad' (2015)

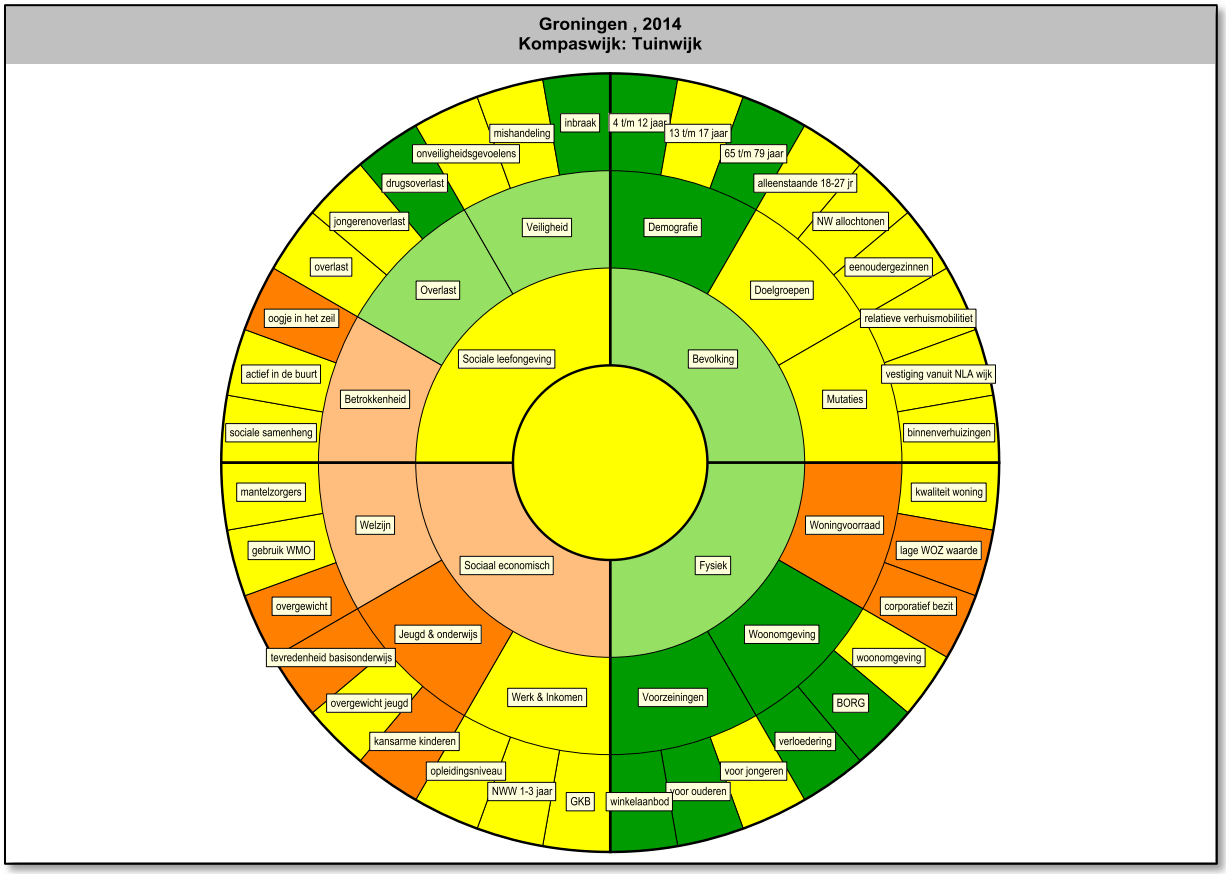

Wijkkompas 'Tuinwijk - stand t.o.v. Stad' (2015)

Algemeen beeld: leefbaarheid in Stad doorgaans goed en stabiel

Over het algemeen is het samengestelde beeld op basis van de ervaren leefbaarheid en veiligheid als ook de feitelijke registraties op tal van beleidsterreinen behoorlijk constant gebleven. Wel zijn er tussen én soms binnen de wijken in de stad grote verschillen zichtbaar en ook inzoomend op specifieke terreinen zijn zowel stedelijk als tussen wijken ontwikkelingen en verschuivingen zichtbaar. Vergeleken met de andere grotere steden in Nederland scoort Groningen op het gebied van leefbaarheid en veiligheid bovengemiddeld goed, zoals blijkt uit de laatste (landelijke) Leefbaarometer.

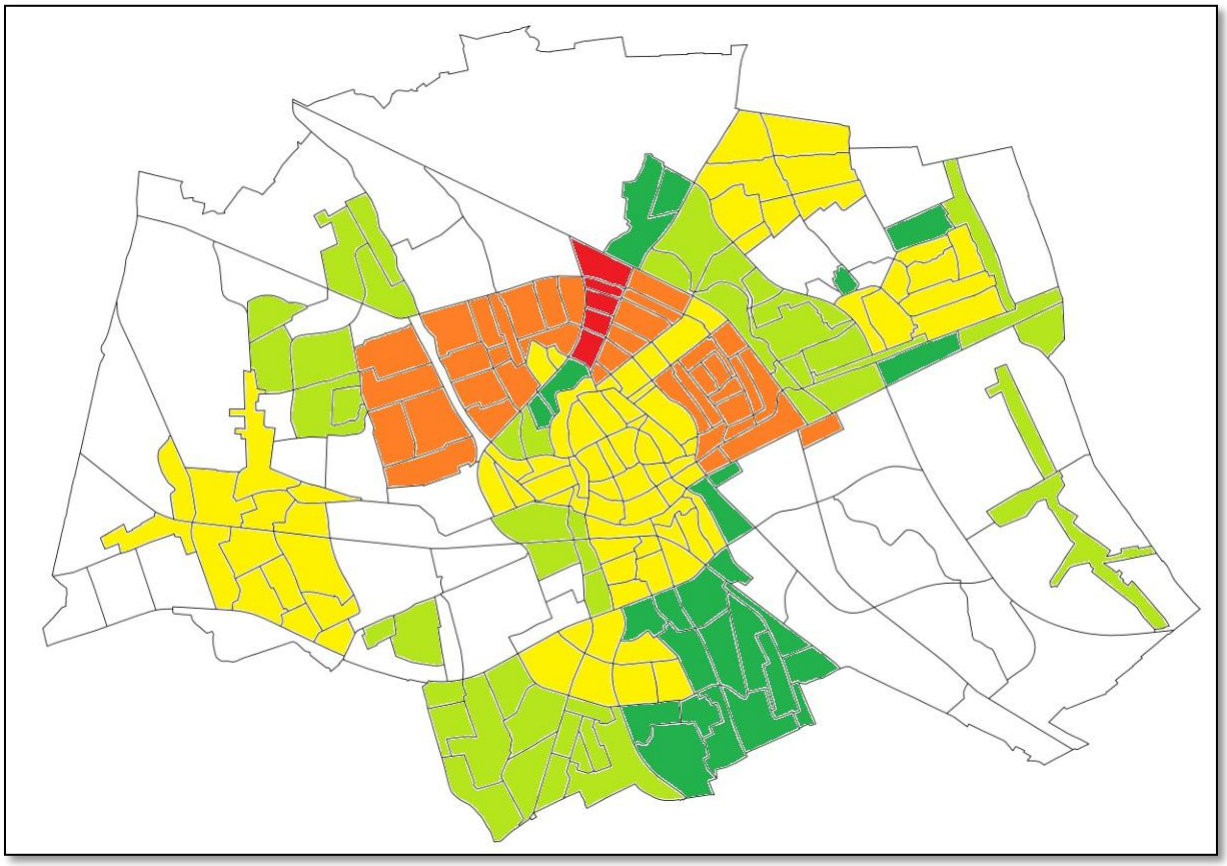

Stadskaart o.b.v. wijkkompassen 'totaalscore' (2015)

Fysiek domein: positief oordeel onderhoud en beheer

In de beoordeling van de kwaliteit van de woonomgeving zien we lage scores in De Hoogte, Indische buurt, Selwerd en Vinkhuizen. Er zijn ook wijken vooruit gegaan: Tuinwijk en Oosterparkwijk. Opvallend goede, onderscheidende scores zijn er te noteren voor nieuwe woonwijken (Vinex wijken) zoals de Held, Reitdiep en Buitenhof, maar ook voor enkele, oudere tegen het centrum aanliggende buurten als de Oranjebuurt/Noorderplantsoenbuurt en de Oosterpoort, en andere wijken met welgestelde inwoners. We zien voor de kwaliteit van de woningen eigenlijk overeenkomstige scores. En ondanks enkele bezuinigingen die zijn doorgevoerd zien we dat onderhoud en beheer van de openbare ruimte nog altijd positief scoort. Ook is de verloedering in de woonomgeving zichtbaar afgenomen. Vooral de afname van vernielingen heeft hieraan bijgedragen. Het aantal vernielingen is nog wel een punt in

Beijum, Lewenborg en Vinkhuizen. Verloedering in het algemeen speelt nog in de Binnenstad en De Hoogte.

Ten slotte is de Stadjer behoorlijk tevreden over de voorzieningen. Uitzonderingen zijn de jongerenvoorzieningen en de nieuwbouwwijken in het westen, oosten en zuiden van de stad.

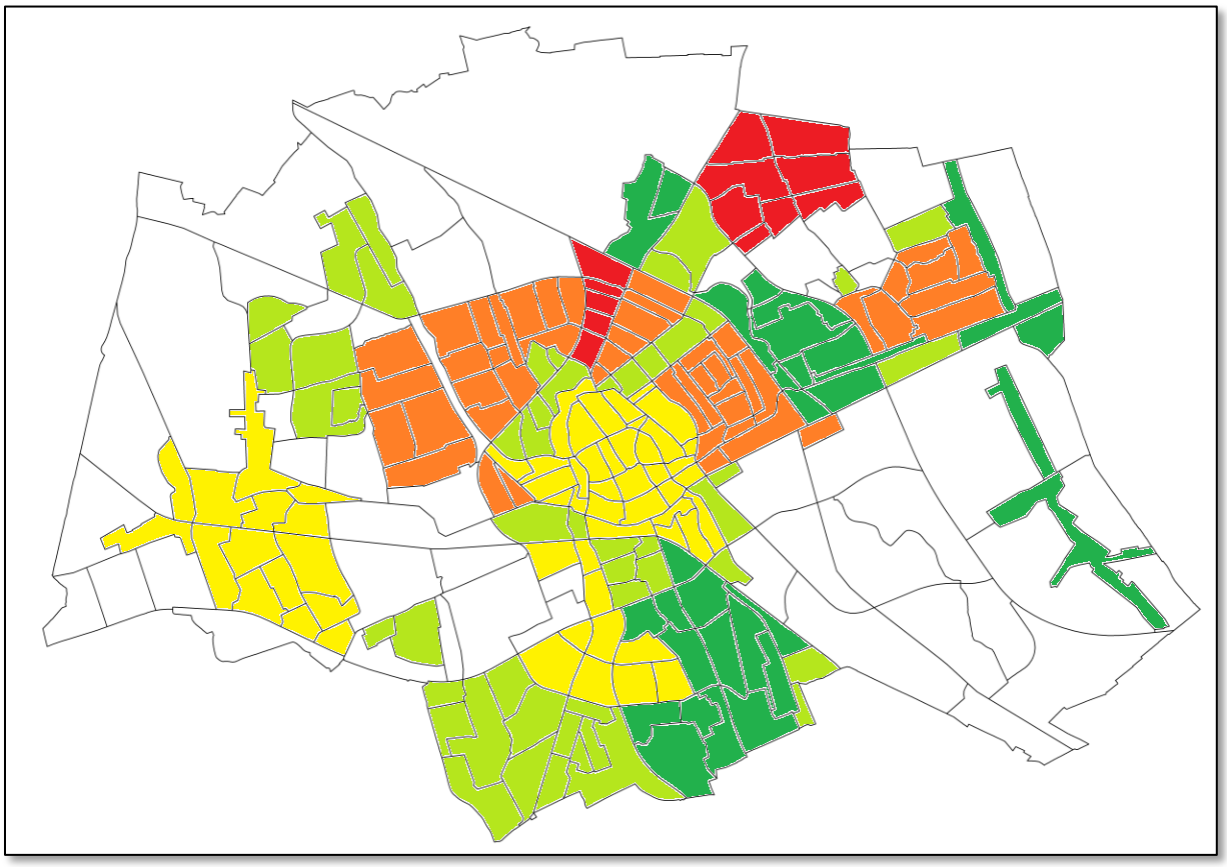

Stadskaart o.b.v. wijkkompassen 'fysieke leefomgeving' (2015)

Sociaal domein: waken voor tweedeling in Stad

Binnen het sociale domein zien we dat vooral de wijken die ten Noorden van de binnenstad liggen slechter zijn gaan scoren. Met enige voorzichtigheid kunnen we stellen dat in sociaal opzicht de Stad iets meer polarisatie laat zien. Met name op het gebied van werk en inkomen is een zekere tweedeling zichtbaar.

Buurtbetrokkenheid: vooral lage scores in 'studentenbuurten'. Vinkhuizen en Selwerd scoren ook niet goed. Een gunstige ontwikkeling zien we bij het potentieel aan vrijwilligers en mantelzorgers dat groeiende lijkt te zijn. Opvallend hierbij is dat het beeld anders is dan bij de andere sociale onderdelen: hier wijkt vooral de ontwikkeling in de nieuwe woonwijken in negatieve zin af.

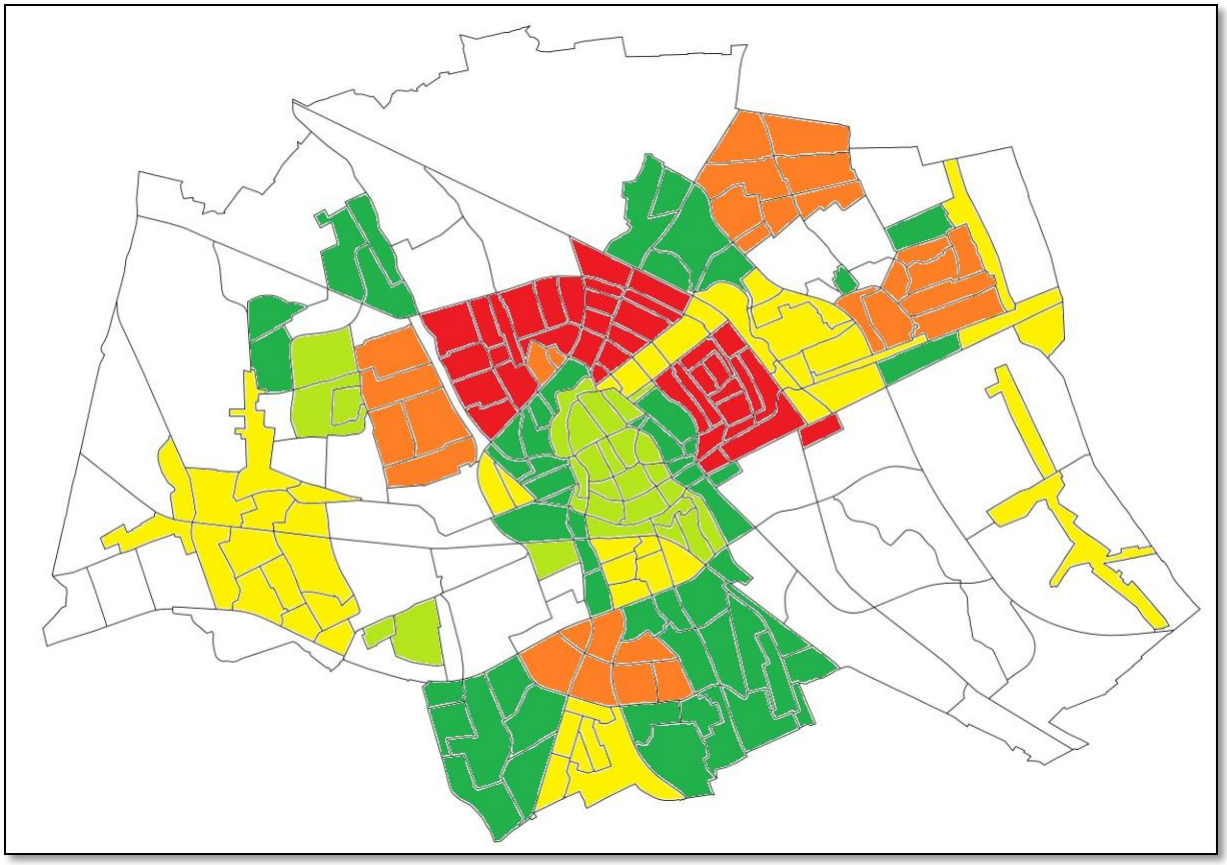

Stadskaart o.b.v. wijkkompassen 'Sociaaleconomische status' (2015)

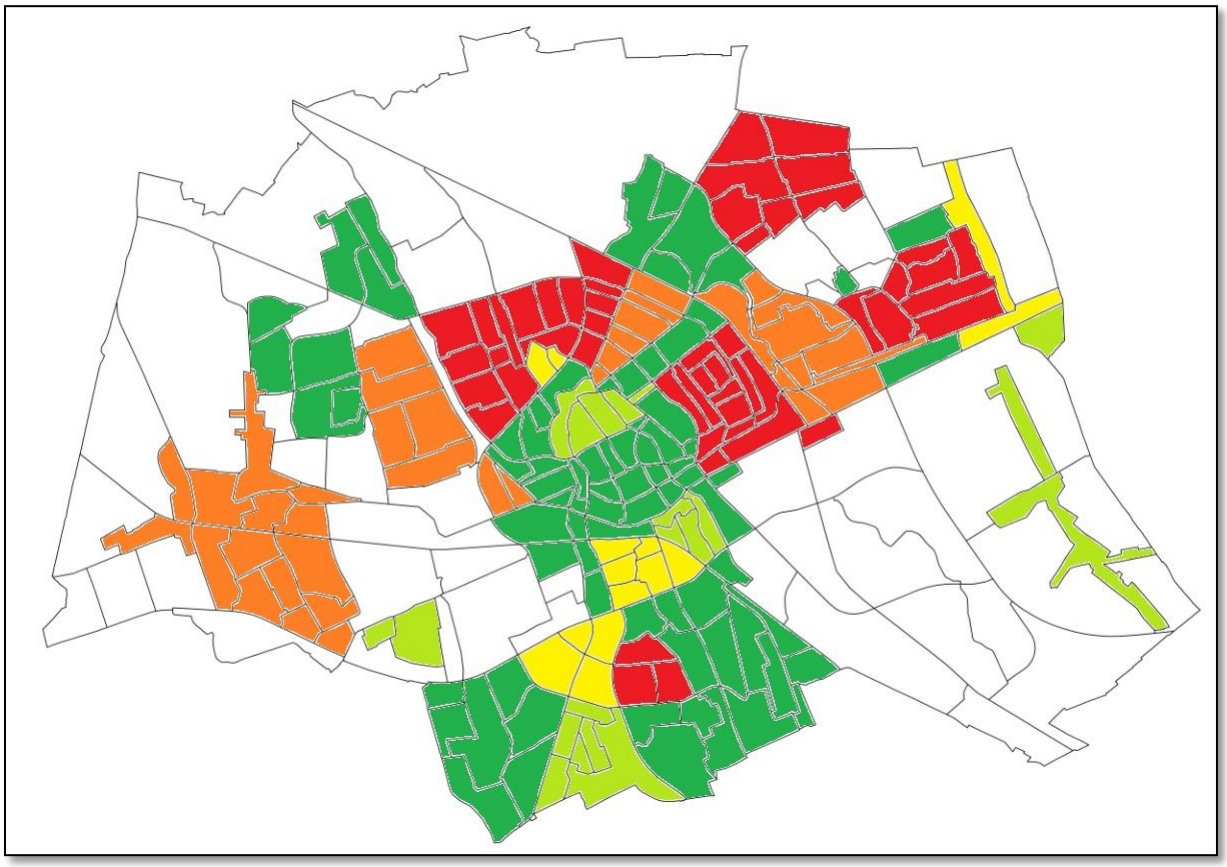

Stadskaart o.b.v. wijkkompassen 'werk en inkomen' (2015)

Overlast en veiligheid: meer ervaren overlast

Qua veiligheidsbeleving zien we dat de afgelopen 10 jaar 20% van de Stadjers aangeeft zich onveilig te voelen in de buurt. In de Binnenstad, De Hoogte, Indische buurt, Oosterparkwijk, Vinkhuizen, en Paddepoel ligt dit hoger dan gemiddeld.

In de ervaren overlast zien we een verslechterde stedelijke tendens met uitschieters in het Centrum, Indische buurt, De Hoogte, Schildersbuurt/Kostverloren, Professorenbuurt, Selwerd en Vinkhuizen.

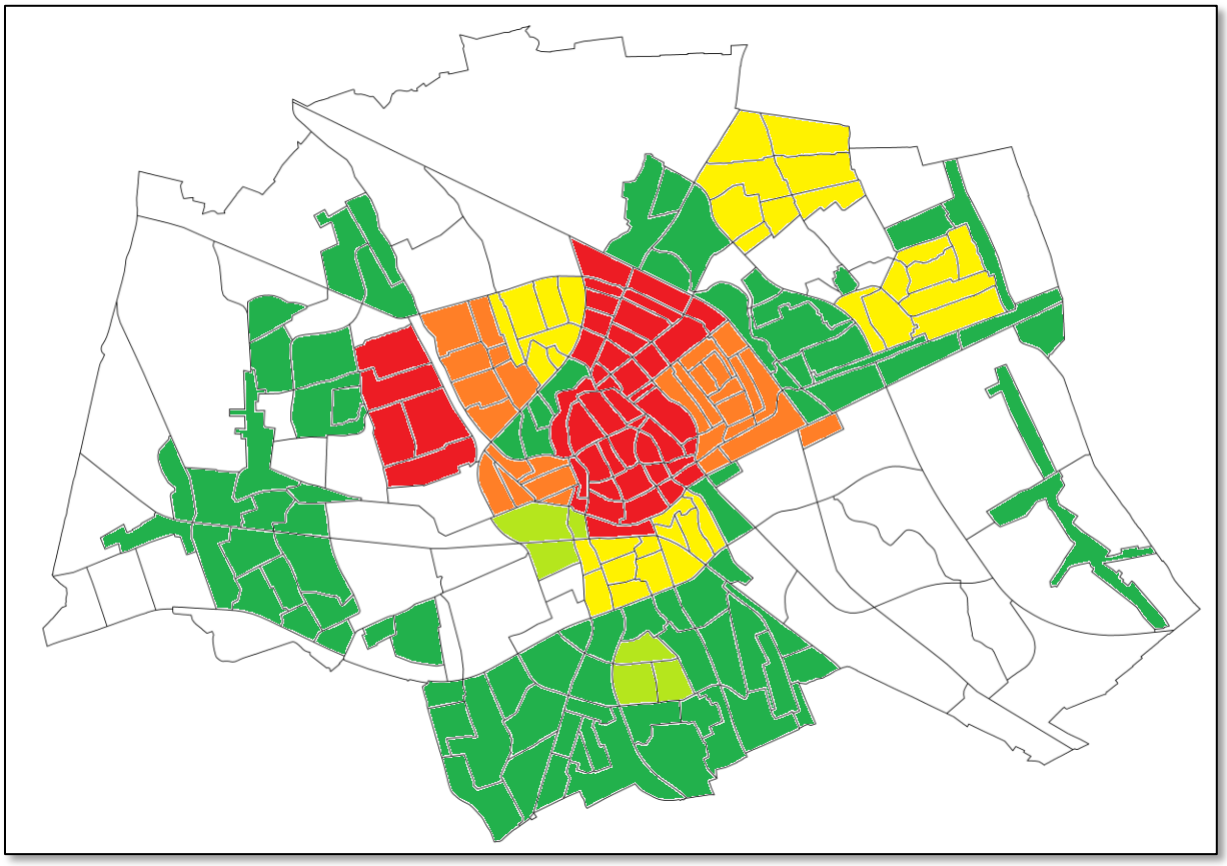

Stadskaart o.b.v. wijkkompassen 'sociale leefomgeving' (participatie, overlast en veiligheid) (2015)

Blik op de toekomst: wisselende verwachtingspatronen

Tot slot de blik op de toekomst. Hoe hoopvol is de Stadjer gestemd over een positieve ontwikkeling van zijn woonomgeving? Hier zien we traditioneel wat lagere scores in de nieuwste woonwijken en wijken met goede scores op de andere thema's. Vrij hoog scoren hier de Oosterparkwijk, Tuinwijk en de schilwijken rondom het centrum (Hortusbuurt, Binnenstad-Oost). Wat verder opvalt zijn zeer sterke afnames van het optimisme voor de toekomst in Vinkhuizen, Lewenborg en De Hoogte. Ook in Tuinwijk en Hoogkerk is men aanmerkelijk minder optimistisch over de toekomst dan twee jaar terug. In Hoogkerk is daardoor de toekomstverwachting onder het gemiddelde gezakt, de Tuinwijk is nog steeds een van de meest optimistische van de stad.

De Oosterparkwijk is de enige van de wijken met de minste scores waar de wijkbewoners met evenveel optimisme naar de toekomst van hun wijk uitkijken als in 2012. De Hoogte is de wijk die overall de minste scores heeft van alle wijken. De wijkbewoners kijken wel optimistisch naar de toekomst, maar veel minder hoopvol dan in 2012. Het optimistische perspectief is behoorlijk gedaald en gemiddeld tot laag in de verder laag scorende wijken Indische buurt en Vinkhuizen. Ditzelfde beeld geldt voor Beijum, in wat minder sterk mate. In Selwerd is men het meest pessimistisch over de toekomst en zien we gemiddelde tot ondergemiddelde scores voor de leefbaarheid van de wijk. Paddepoel en Lewenborg vertonen in minder sterke mate hetzelfde beeld. De Binnenstad, de Schilbuurten Centrum en de Hortusbuurt blijven vragen om aandacht voor de veiligheidssituatie. Over de toekomst van hun wijk zijn de bewoners positiever gestemd dan de gemiddelde Stadjer.